

[Hauge.]

besynderlig — ja, jeg kan sige: enfoldig Betragning at anlægge, at vi skulde kunne opnaa noget ved at rationere Kryolitten til Verdensmarkedet, saaledes at vi ikke kunde tilfredsstille Efterspørgselen, naar Forholdet er det, at man kan gaa over til at bruge syntetisk Kryolit i saa stor Udstrækning, som man overhovedet finder det ønskeligt, thi man kan producere ubegrænsede Mængder af den syntetiske Kryolit. Bortset fra ganske specielle Salgsprincipper, der kunde være gode for en kortere Tid, tror jeg, man vilde komme i store Vanskeligheder med at faa Kryolitten afsat, hvis man vilde rationere den i smaa Portioner — det lod sig sikkert ikke gøre. Det ærede Medlem er ogsaa paa det rene med — alt ifølge „Jyllandsposten“ —, at Fordelingen af Udbyttet er uforsvarlig, og det ærede Medlem slutter med at sige:

„Jeg mener derfor ogsaa, at Sagen trænger til en grundig Undersøgelse, maaske bedst gennem en sagkyndig Kommission.“

Nu er vi altsaa naaet saa vidt, at der er saa megen Mystik ved Sagen, at den vanskelig kan bedømmes, uden at der nedsættes en Kommission. Jeg ventede efter at have læst denne Udtalelse af Hr. Vanggaard, at der vilde blive talt mere om Sagen andetsteds.

Nu er det $\frac{3}{4}$ Aar siden, at dette Interview blev givet, og siden har jeg ikke hørt noget til, at der skal nedsættes en Kommission, eller at der overhovedet er gjort noget som helst Tilløb til at faa Mysteriet spredt, og jeg maa derfor sige, at jeg forstaar ikke, hvortil alle disse Mistænkeliggørelsesforsøg skal tjene. Jeg forstaar ikke, hvorfor man indlader sig paa at tillade sig dette. Hvis man har den Opfattelse, at der er noget galt ved Sagen, bør man selvfølgelig sørge for hurtigst muligt at faa Sagen klarlagt, og der er saa ingen Grund til ikke at nedsætte en Kommission. Men blot og bart at slynge ud i al Almindelighed, at Sagen trænger til Undersøgelse i en sagkyndig Kommission, og i øvrigt lade fem og syv være lige, forekommer mig at være højst besynderligt af et Medlem af Grønlandsudvalget, af et Medlem, som har haft Lejlighed til at faa alle de Oplysninger, som overhovedet har kunnet gives denne Sag vedrørende, og det undrer mig saa meget

mere, at det ærede Medlem Hr. Vanggaard ikke har hævdet sin Opfattelse andetsteds, som den nuværende Minister nu har sluttet en ny Overenskomst. Den nuværende højtærede Indenrigsminister har sluttet en ny Overenskomst med det amerikanske Selskab og netop med det Resultat, at nu skal der leveres mere Kryolit til det amerikanske Selskab end nogen Sinde tidligere. Ja, Overenskomsten er endogsaa baseret derpaa, at det amerikanske Selskab er forpligtet til at tage et meget betydeligt større Kvantum om Aaret end tidligere, og det er en af de Fordele, jeg mener, Overenskomsten ogsaa hjemler Staten, deri er jeg slet ikke uenig med den højtærede Indenrigsminister.

Alle de Bemærkninger, jeg gør herom, er aldeles ikke møntede paa den højtærede Indenrigsministers Handlemaade, tværtimod, jeg mener, han har handlet i det væsentlige saaledes, som han skulde og burde, men naar dette er Tilfældet, forekommer det mig ogsaa, at det kan være berettiget af mig som tidligere Indenrigsminister, der har sluttet den anden Overenskomst, at gøre Indsigelse mod den Maade, hvorpaa nu den højtærede Ministers Partifælle, det ærede Medlem Hr. Vanggaard, er optraadt ved den paagældende Lejlighed. Endelig maa jeg sige, for at forebygge enhver Misforstaaelse og for at faa Sagen klarlagt, saaledes at enhver ved, hvad der er passeret, at den Overenskomst, som den nuværende Indenrigsminister har sluttet med det amerikanske Selskab, er sluttet paa et Grundlag, der i hvert Fald ikke er bedre end det Grundlag, jeg sluttede Tillægsoverenskomsten med Mineselskabet paa, tværtimod. Det amerikanske Selskab skal herefter give mindre pr. Ton end hidtil. Der er saa til den Overenskomst, der er sluttet med det amerikanske Selskab „Pennsalt“, og som gælder i fem Aar, føjet et Tillæg, hvorefter man kan kontrollere Selskabets Regnskaber, eventuelt faa en Tillægsbetaling. Det Forbillede, man har haft ved Udarbejdelsen af Enkelthederne i denne Kontrakt med det amerikanske Selskab, er den Overenskomst, jeg sluttede med Mineselskabet her.

Jeg gentager, at jeg ikke paa nogen Maade med mine Bemærkninger tilsigter at kritisere den Kontrakt, den nuværende Indenrigsminister har sluttet med det ame-